

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. ректора
Національного технічного
університету
«Дніпровська політехніка»
Артем ПАВЛИЧЕНКО

02 2025 р.

ВИСНОВОК

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» щодо дисертації *Моїсеєвої Любові Володимирівни* на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 3 від 15 лютого 2024 року).

ВИТЯГ

з протоколу № 10 засідання кафедри
державного управління і місцевого самоврядування
Навчально-наукового інституту державного управління
від «12» лютого 2025 року

Порядок денний:

Обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувачки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» *Моїсеєвої Л.В.* на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Присутні:

зав. каф., д.держ.упр., проф. Чикаренко І.А. – голова семінару; д.і.н., проф. Бородін Є.І.; д.держ.упр., проф. Баштанник В.В.; д.держ.упр., проф. Гончарук Н.Т.; д.держ.упр., проф. Квітка С.А.; д.держ.упр., проф. Липовська Н.А.; д.держ.упр., проф. Маматова Т.В.; д.держ.упр., проф. Хожило І.І.; д.держ.упр., проф. Шпекторенко І.В.; д.держ.упр., проф. Тарасенко Т. М.; д.держ.упр., проф. Сорокіна Н.Г.; к.держ.упр., доц. Матвеева О.Ю.; к.т.н., доц. Кравцов О.В.; к.х.н., доц. Кравцова Т.В.

Присутні на засіданні 14 осіб, зокрема 11 докторів наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 10, та 3 кандидати наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 1.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – Чикаренко І. А., завідувачки кафедри державного управління і місцевого самоврядування за матеріалами дисертаційної роботи Моїсеєвої Л.В. на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Тема «Публічне управління у сфері пульмонологічної допомоги населенню в Україні» затверджена на засіданні Вченої ради НТУ «Дніпровська політехніка» (протокол № 16 від 08 грудня 2021 року). Уточнення теми в наступній редакції : «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» затверджено на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 03 від 15 лютого 2024 року).

Науковий керівник – д.і.н., проф. Бородін Є.І.

2. Доповідь здобувача ступеня доктора філософії Моїсеєвої Л.В. щодо дисертації на тему: Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». У своїй доповіді Моїсеєва Л.В. розкрила актуальність обраної теми, об'єкт та предмет дослідження, мету, завдання, методологію, основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, а також науково-практичну значимість роботи та інформацію про впровадження результатів дослідження.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили: д.держ.упр., проф. Маматова Т.В., д.держ.упр., проф. Сорокіна Н. Г., д.держ.упр., проф. Хожило І. І., д.держ.упр., проф. Тарасенко Т. М., д.держ.упр., проф. Липовська Н.А. Запитання торкалися актуальності дослідження, ступеню обґрунтованості пропонованих підходів та алгоритмів реалізації публічного управління захистом респіраторного здоров'я населення України, наукової новизни та практичного використання результатів досліджень тощо.

4. Виступи за обговореною роботою. В обговоренні дисертації взяли участь: Липовська Н.А., д. держ. упр., професор, гарант освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування»; Чикаренко І.А., головуєча на засіданні, д. держ. упр., професор, завідувачка кафедри; Хожило І.І., д. держ. упр., професор; Бородін Є.І., д. і. н., професор; Маматова Т.В., д. держ. упр., професор; Баштанник В.В., д. держ. упр., професор; Тарасенко Т.М., д. держ. упр., професор.

Бородін Є.І. представив авторку дисертації, і зазначив, що висновок про роботу над дисертацією та виконання індивідуального навчального плану

Моїсеєвою Л.В., яка здобуває науковий ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», є у цілому позитивним: представлене дослідження відповідає усім формальним вимогам щодо підготовки дисертації. Науковий керівник надав загальну оцінку роботи Моїсеєвої Л.В. під час проведення досліджень та підготовки дисертації до захисту, підтвердив виконання здобувачкою індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану, а також відзначив, що текст дисертації перевірено програмою UNICHECK на наявність текстових запозичень. У наданій довідці схожість тексту – 4,9% (джерела з інтернету та бібліотеки).

Під час обговорення основних положень дисертації Моїсеєвої Л.В. науковці відзначали, що актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, робота виконана на належному науковому рівні, є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». Отримані наукові результати достатньою мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах.

Більш глибокий висновок (про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації) буде надано авторці дисертації після представлення нею результатів дослідження на сьогоднішньому засіданні кафедри та їх обговорення, зокрема, з урахуванням детального вивчення роботи рецензентами. Разом із тим, усі виступаючі висловили єдину думку, що дослідження Моїсеєвої Любові Володимирівни на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» відповідає усім вимогам до підготовки дисертації та може бути рекомендованим до подальшого проходження та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді до завершення терміну навчання в аспірантурі.

УХВАЛИЛИ:

1. Визначити, що за ступенем готовності дисертаційну роботу Моїсеєвої Любові Володимирівни можна вважати завершеною науковою працею.

2. Ураховуючи офіційну заяву Моїсеєвої Л. В. з проханням провести попередню експертизу дисертації та видати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, призначити рецензентами по дисертаційному дослідженню д.держ.упр., проф. Липовську Н.А. та д.держ.упр., проф. Маматову Т.В., що працюють у даному науковому напрямі та мають відповідні публікації за темою представленого дослідження.

3. Рецензентам до 14.02.2025 підготувати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Моїсєвої Любові Володимирівни на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дослідження

Респіраторне здоров'я є невід'ємною частиною загального стану організму, що сприяє його життєдіяльності та якості життя. Зростання кількості хворих з патологіями органів дихання, які у 2020 році посіли п'яте місце за захворюваністю та третє місце в структурі смертності серед усіх хвороб, обумовлює необхідність конструювання системи надійного захисту респіраторного здоров'я населення. Глобальна смертність від респіраторних захворювань (з чотирма серед десяти основних причин смерті: пневмонія, хронічна обструктивна хвороба легень (ХОЗЛ), рак легень і туберкульоз) перевищує смертність через серцево- та цереброваскулярні захворювання. Пандемія COVID-19 істотним чином погіршила стан респіраторного здоров'я. У 2021 році Європейська Комісія активувала ініціативу «Здоровіші разом», щоб підтримати країни Європейського Союзу (далі – ЄС) у визначенні та впровадженні ефективної політики та дій, спрямованих на зменшення тягаря основних неінфекційних захворювань і покращення стану громадян, здоров'я і благополуччя. За захворювання органів дихання були однією з п'яти основних тем, включаючи: серцево-судинні захворювання, діабет, хронічні респіраторні захворювання, психічне здоров'я та неврологічні розлади та детермінанти здоров'я.

Кожна основна сфера цієї ініціативи спрямована на усунення нерівності у здоров'ї, підтримку кращих знань і даних, діагностику та лікування, а також покращення якості життя пацієнтів.

Як внутрішнє, так і зовнішнє середовище все більше визнається основними причинами респіраторних захворювань, причому забруднення від пасивного куріння та вихлопних газів транспортних засобів зараз є встановленими причинами, поряд із класичними професійними факторами. Усі вони мають велике відношення до політики охорони здоров'я як ЄС, так і національних органів влади, спрямованої на оптимізацію якості повітря.

Україна може застосувати успішні практики інших країн, що включають інноваційні технології, моніторинг і управління якістю повітря, а також програми ранньої діагностики захворювань дихальної системи.

Таким чином, ефективне публічне управління захистом респіраторного здоров'я потребує комплексного підходу, що включає посилення міжвідомчої співпраці, інвестування в медичну інфраструктуру, впровадження інновацій та активну участь громадянського суспільства. Це сприятиме покращенню якості життя та здоров'я населення України.

Отже, важливість прийняття стратегічних рішень щодо публічного управління захистом респіраторного здоров'я в Україні актуалізується, з одного боку, майбутнім вступом України до Європейського Союзу, а з іншого – руйнівними наслідками агресивних терористичних дій російської федерації на території України, які безпрецедентно підсилили негативний вплив середовища на стан респіраторного здоров'я населення.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційну роботу виконано в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» відповідно до стратегічних цілей Національної ради з відновлення України від наслідків війни, зокрема формування фізично активної і здорової нації є пріоритетним напрямом гуманітарної політики держави, Плану Ukraine Facility на 2024 - 2027 рр. (забезпечення доступу до медичних послуг та покращення реабілітації), а також у межах тем науково-дослідних робіт «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (номер державної реєстрації 0122U002375, 2022–2024), «Цифрова трансформація публічного управління» (номер державної реєстрації 0122U002236, 2022–2024), що виконуються на кафедрі державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», у яких авторка брала участь як молодший науковий співробітник, виконавець (довідки про участь в НДР – додаток В). Матеріали досліджень представлені відповідними підрозділами у заключних звітах з НДР та увійшли до наукових публікацій, що готувалися за результатами виконання наукових тем.

Особистий внесок авторки полягає в обґрунтуванні шляхів підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування щодо захисту респіраторного здоров'я в Україні.

3. Мета і завдання дослідження

Мета дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні концептуальних засад публічного управління захистом респіраторного здоров'я в Україні, виявити його протиріччя і пріоритетні напрямки, визначити стратегічні цілі цієї діяльності та алгоритми їх реалізації.

Відповідно до мети було визначено основні *завдання дослідження*:

- вивчити інтерпретації засадничих понять дослідження («захист респіраторного здоров'я», «пульмонологічна допомога», «легенева реабілітація») та уточнити їх зміст, а також запропонувати визначення поняття «публічне управління захистом респіраторного здоров'я»;
- дослідити міжнародні стандарти у сфері захисту респіраторного здоров'я та якості пульмонологічної допомоги;
- проаналізувати нормативно-правові та організаційні засади захисту респіраторного здоров'я та пульмонологічної допомоги в Україні;
- узагальнити зарубіжний досвід захисту респіраторного здоров'я;
- обґрунтувати стратегічні цілі та алгоритми публічного управління захистом респіраторного здоров'я;

– дослідити особливості управління захистом респіраторного здоров'я та розробити проєкт концепції розвитку пульмонологічної допомоги на регіональному рівні в Україні.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що складаються у сфері публічного управління сферою охорони громадського здоров'я.

Предмет дослідження – розвиток публічного управління у сфері захисту респіраторного здоров'я населення в Україні.

4. Методи дослідження

Методи дослідження. Методологічний конструкт дисертаційної роботи слугує базується на інтеграції таких загальнонаукових та спеціальних методів, як: діалектичний (розкрито основні поняття дослідження – респіраторне здоров'я, легеневі хвороби, пульмонологічна допомога та їх сутність); формально-логічний (проаналізовано поняттєво-концептуальний апарат дослідження системи захисту респіраторного здоров'я); формально-юридичний (проаналізовано норми чинного законодавства у сфері надання пульмонологічної допомоги та охорони здоров'я населення); порівняльно-правовий (використано для порівняння чинних практик захисту респіраторного здоров'я в країнах Європейського Союзу та США); статистичний (зібрано, вивчено, проаналізовано й узагальнено інформацію щодо надання пульмонологічної допомоги в Дніпропетровській області); системний (окреслено контур системи публічного управління захистом респіраторного здоров'я); аналітичний (визначено сутність, структуру, стан і проблеми в сфері захисту респіраторного здоров'я); моделювання (обґрунтовано стратегічні цілі та алгоритми публічного управління захистом респіраторного здоров'я); синтезу (виявлено організаційно-правові засади управлінської діяльності щодо захисту респіраторного здоров'я); індукції (наведено алгоритми соціальної профілактики хвороб органів дихання й визначено шляхи активізації громадської участі у цій сфері); дедукції (узагальнено комплексний механізм публічного управління захистом респіраторного здоров'я та сформовано висновки); узагальнення (досліджено міжнародні стандарти у сфері захисту респіраторного здоров'я та якості пульмонологічної допомоги); проєктно-праксеологічний (розроблено проєкт концепції розвитку пульмонологічної допомоги на регіональному рівні в Україні).

Теоретико-методологічною основою дисертації є положення теорії публічного управління та адміністрування, наукові дослідження щодо публічного управління сферою охорони здоров'я.

Нормативно-правовою та емпіричною базою дослідження є Конституція та закони України, укази Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази Міністерства охорони здоров'я України.

5. Наукова новизна отриманих результатів

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні актуального дослідницького завдання щодо обґрунтування концептуальних

засад розвитку публічного управління у сфері захисту респіраторного здоров'я населення в Україні.

Найважливіші наукові результати, що характеризують новизну і розкривають логіку та зміст дисертаційного дослідження, полягають у тому, що:

уперше:

– обґрунтовано комплекс концептуальних положень щодо розвитку публічного управління у сфері захисту респіраторного здоров'я населення в Україні, зокрема сформульовано стратегічні цілі: допомога людям з хворобами органів дихання, їхнім сім'ям та опікунам, надаючи інформацію про те, як найкраще керувати хворобою; покращення превенції, діагностики та лікування легеневих захворювань шляхом покращення якості пульмонологічної допомоги, впровадження безпечних інформаційних технологій охорони здоров'я та створення великомасштабних реєстрів пацієнтів; факторів ризику та основних механізмів лікування легеневих хвороб; співпраця зі стейкхолдерами щодо забезпечення захисту респіраторного здоров'я на рівні громад. Для реалізації кожної із зазначених цілей розроблено конкретні алгоритми, збалансованих конкретними методами, інструментами та відповідними управлінськими рішеннями;

– удосконалено:

– понятійно-категорійний апарат галузі науки публічного управління та адміністрування, зокрема конкретизований зміст таких понять, як: «публічне управління захистом респіраторного здоров'я» – це комплекс цілеспрямованих впливів на системи профілактики, діагностики, лікування та контролю хвороб органів дихання, в т.ч. ідентифікація факторів ризику втрати здоров'я дихальних шляхів та розширення ефективних профілактичних заходів для його підтримки; «захист респіраторного здоров'я» – процес мінімізації небезпечних впливів і пов'язаних із цим наслідків для здоров'я дихальних шляхів, у результаті чого відбуваються якісні зміни стану пацієнта на основі застосування динамічних, персоналізованих та цілісних підходів до охорони здоров'я на основі цінностей; «пульмонологічна допомога» – багатовимірний континуум медичних послуг для пацієнта з захворюванням органів дихання та сім'ї, що містить діагностику, терапію, емоційну підтримку та формування респіраторної грамотності; «легенева реабілітація» – комплексне втручання з метою поверненні пацієнта до найвищої можливої дієздатності та сприянні досягненню індивідуального максимального рівня незалежності та функціонування в суспільстві, засноване на персоналізованій оцінці та лікуванні пацієнта, яке включає тренування, розвиток респіраторної грамотності, спрямування поведінки на зміцнення здоров'я, призначеними для покращення фізичного та психологічного стану людей з хронічними респіраторними захворюваннями»;

– підходи до інтерпретації структури системи захисту респіраторного здоров'я, зокрема виокремлено її складові (профілактика, діагностика, лікування, реабілітація, навчання) та запропоновано структуру інформаційної системи моніторингу респіраторного здоров'я населення, організації та якості пульмонологічної допомоги: статистичний модуль (показники захворюваності,

інвалідності, смертності населення внаслідок захворювань органів дихання; показники ефективності роботи амбулаторій та стаціонарних закладів охорони здоров'я; показники забезпеченості ресурсами охорони здоров'я) та експертний (соціологічний моніторинг населення за станом здоров'я органів дихання, доступність і якість пульмонологічної допомоги та її експертна оцінка).

– *дістали подальшого розвитку:*

– підходи до оцінювання стану респіраторного здоров'я населення з урахуванням зарубіжного та вітчизняного досвіду, що дало змогу запропонувати власний методичний інструментарій, який дозволяє врахувати кількісні та якісні показники динаміки респіраторних захворювань та ідентифікувати ризики, які спричиняють їх виникнення та поширення;

– обґрунтування шляхів удосконалення публічного управління захистом респіраторного здоров'я, зокрема розроблено проєкт Концепції розвитку пульмонологічної допомоги на регіональному рівні в Україні;

– підходи до впровадження зарубіжного досвіду у систему захисту респіраторного здоров'я, зокрема наголошено, що галузеве публічне управління у сфері захисту респіраторного здоров'я та протидії захворюванню на туберкульоз повинно здійснюватися виключно в рамках організації медичної профілактики, медичної та соціальної допомоги, організації санітарної освіти та виховання. Обґрунтовано, що управлінським центром захисту респіраторного здоров'я може бути створений спеціальний постійно діючий підрозділ при центральному органі виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я для координації діяльності, нормативно-правового та методичного забезпечення зв'язків між різними органами державної влади і представниками громадянського суспільства у сфері протидії захворюванню на туберкульоз та захисту респіраторного здоров'я.

6. Практичне значення одержаних результатів

Використання основних теоретичних положень і висновків дослідження, методичних розробок сприятиме вдосконаленню діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування щодо захисту респіраторного здоров'я. Науково обґрунтовані теоретичні положення та практичні розробки, висновки й результати роботи можуть бути використані в практичній діяльності органів законодавчої та виконавчої влади органів місцевого самоврядування з питань охорони здоров'я, а також у науково-дослідницькій та викладацькій роботі при підготовці лекційних курсів, практичних і семінарських занять за відповідною тематикою.

Наукові рекомендації, висновки, пропозиції дисертації були враховані й використані: у практичній діяльності Павлоградської міської ради при розробці алгоритмів запобігання легенеvim хворобам населення промислових міст, під час реалізації заходів охорони громадського здоров'я у 2024 році (довідка про впровадження від 27.12.2024 № 15/д); Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» – у процесі підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування

(удосконалення та актуалізація змісту робочих програм з освітніх компонентів спеціальностей 231 Соціальна та молодіжна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та 073 Менеджмент (ОП «Менеджмент в охороні здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти) (довідка про впровадження від 30.12.2024 № 12-34/181).

7. Особистий внесок здобувача

Дисертація Моїсеєвої Л.В. є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням. Усі наукові результати, викладені у роботі, отримані автором особисто й здобули апробацію та відображення в опублікованих працях. У дисертації не використовуються ідеї і розробки, що належать співавторам. Внесок авторки в опублікованих у співавторстві наукових статтях конкретизовано у списку публікацій.

8. Апробація результатів дисертації

Основні теоретичні положення, висновки та рекомендації за темою дисертаційного дослідження оприлюднено та обговорено на таких вітчизняних та міжнародних науково-комунікативних заходах: «Trends in the development of practice and science» (Осло, Норвегія, 2021); «Незалежність України: сучасна доктрина і практика публічного управління» (Київ, 2022); «Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України» (Дніпро, 2022, 2023); «Наукова весна» (Дніпро, 2023, 2024); «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (Дніпро, 2023, 2024), «Соціально-психологічні та правові аспекти протидії насильству в освітніх закладах» (Дніпро, 2022), «Молодь: наука та інновації» (Дніпро, 2023), «Безпечна, комфортна та спроможна громада» Дніпро, 2023, 2024).

9. Структура та обсяг дисертації визначені її метою, завданнями, об'єктом та предметом дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 272 сторінки, з яких основного тексту – 210 сторінок. Список використаних джерел налічує 298 найменувань, у тому числі 50 – іноземною мовою (англійська, німецька, польська).

10. Публікації. За результатами досліджень опубліковано 17 наукових праць, у тому числі: 5 статей у наукових фахових виданнях з державного управління; 1 стаття в зарубіжному науковому виданні (WoS), 1 розділ у колективній монографії, 10 тез у матеріалах науково-практичних конференцій.

Публікації у наукових фахових виданнях України:

1. Бородін, Є., & Моїсеєва, Л. (2022). Охорона громадського здоров'я як об'єкт державного управління. Державна політика у сфері боротьби з туберкульозом: світовий досвід. *Аспекти публічного управління*, 10(4), 13-22. <https://doi.org/10.15421/152222>

Особистий внесок здобувачки: розглянуто систему громадського здоров'я як об'єкт публічного управління, показано, що істотним відображенням соціальної значущості здоров'я в його індивідуальних і соціальних планах є взаємозв'язок здоров'я з соціально-трудовами можливостями людини, з положенням окремих соціальних груп в структурі суспільного виробництва, досліджено сучасні форми боротьби з туберкульозом в зарубіжних країнах.

2. Моїсеєва Л.В. Теоретичні засади реалізації публічного управління у сфері охорони громадського здоров'я. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування* : електронний науково-практичний журнал. 2023. 7. https://reicst.com.ua/pmtl/issue/view/issue_7_2023. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-02-07>

3. Моїсеєва Л.В. Управління пульмонологічною службою на регіональному рівні в доковідний період: організаційні аспекти. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2023. 1. С. 40-45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-1-6>

4. Моїсеєва Л.В. Публічне управління у сфері захисту респіраторного здоров'я населення: нормативно-правові засади. *Дніпровський науковий часопис*. 2023. 3. С. 201-205. DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.3.33>

5. Моїсеєва Л.В. (2024). Алгоритми публічного управління захистом респіраторного здоров'я населення. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2024. 2. С. 59-64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2024-2-8>

Монографії:

6. Моїсеєва Л. Європейська парадигма захисту респіраторного здоров'я // Сучасний соціогуманітарний простір країн Європейського Союзу: публічноуправлінські аспекти [Текст]: кол. монограф. / за заг. ред. Н.А. Липовської. – Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2024. – 272 с. С.255-267.

Публікації у зарубіжних наукових виданнях:

7. Project management as a technology for optimizing resources in terms of reforming socio-economic relations: the experience of the EU / P. Bezus, N. Gavkalova, L.Moiseyeva [etc.] // *Ad Alta : journal of interdisciplinary research*. 2022. 12(1), XXV. PP. 67-72. <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/23035>

Особистий внесок здобувачки: представлено огляд практик управління проектами в європейських країнах у рамках просторового розвитку.

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації (у зарубіжних збірниках):

8. Moiseeva L. Current issues of public administration in the field of pulmonology care in Ukraine. The XV international science conference «Trends in the development of practice and science», December 28 – 31, 2021, Oslo, Norway. 386 p. p. 153-155. DOI - 10.46299/ISG2021.П.XV

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації (у вітчизняних виданнях):

9. Моїсеєва Л. Соціальні фактори громадського здоров'я як складова його відновлення. Незалежність України: сучасна доктрина і практика публічного управління: матеріали міжнар. круглого столу до Дня Незалежності України (Київ, 22 серп. 2022 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи. Київ: ННІ ПУДС КНУ, 2022. 272 с. С. 179-181. <https://ipacs.knu.ua/pages/osn/2/news/1986/files/6f7ca417-8b30-4593-a3c0-92c79505b382.pdf>

10. Моїсеєва Л. Трансформація системи охорони здоров'я в Європейському Союзі: досвід для України. *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України*: мат-ли ХІХ регіональної науково-практичної конференції. Дніпро, НТУ «ДП», 16 червня 2022 р. https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/Material_conference_16_06_2022.pdf

11. Моїсеєва Л. Удосконалення публічного управління медичною сферою у воєнний час. *Наукова весна* : мат-ли ХІІІ міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених. 1-3 березня 2023 р., НТУ «ДП» м. Дніпро. С.319-320.

12. Моїсеєва Л. Публічне управління формуванням медичної грамотності громад. Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, м. Дніпро, 4 травня 2023 р. / за заг. ред. І. А. Чикаренко; Т.В. Маматової. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. 257 с. С. 155-158. <https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/ConfDUMS-040523-270623.pdf>

13. Моїсеєва Л. Європейська політика у сфері боротьби з туберкульозом: досвід для України. *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України*: мат-ли ХХ регіональної науково-практичної конференції. Дніпро, НТУ «ДП», 18 травня 2023 р. 86-88. <http://surl.li/lbdjt>

14. Моїсеєва Л. Ментальне здоров'я як складова громадського здоров'я: *Соціально-психологічні та правові аспекти протидії насильству в освітніх закладах*: мат-ли ІV Всеукраїнського форуму (24 березня 2023 року). Дніпро. ДГУ. 146 с. С 46-50. <https://dgu.edu.ua/certificates/forum4/>

15. Моїсеєва Л. Удосконалення управління пульмонологічною допомогою на регіональному рівні. *Молодь: наука та інновації*: матеріали ХІ міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених. НТУ «ДП» м. Дніпро. 22-24 листопада. 2023. С.194-196

16. Моїсеєва Л. Концепція захисту респіраторного здоров'я населення громад. *Безпечна, комфортна та спроможна громада*: мат-ли Міжнародного форуму. Дніпро, НТУ «ДП», 11-13 жовтня 2023 р.

17. Моїсеєва Л. (2024). Надання пульмонологічної допомоги населенню громади як чинник підвищення її безпеки *Безпечна, комфортна та спроможна громада*: мат-ли Міжнародного форуму. Дніпро, НТУ «ДП», 16-18 жовтня 2024 р.

10. Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація виконана українською мовою. Структура роботи є добре продуманою, матеріал викладений логічно та послідовно, науковою мовою. Детальне вивчення тексту дисертації дає підстави стверджувати про глибоке розуміння проблематики та завдань, поставлених для вирішення, а підхід до викладу отриманих результатів дослідження відзначається системністю та ґрунтовністю опрацювання матеріалу за темою дослідження.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам. Дисертація Л.В. Моїсеєвої складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку літератури. Анотації відображають основний зміст роботи. Робота містить графічні матеріали, статистичні дані тощо.

За результатами обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувачки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Моїсеєвої Л.В.:

ВВАЖАТИ:

– дисертацію Моїсеєвої Любові Володимирівни на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке за своєю актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам нової редакції Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами);

– дисертаційне дослідження Моїсеєвої Любові Володимирівни на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» може бути рекомендовано до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу на тему: *«Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України»*, подану Моїсеєвою Любов'ю Володимирівною на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

2. Призначити головою разової спеціалізованої вченої ради:

Хожило Ірину Іванівну, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

3. Призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Моїсеєвої Любові Володимирівни:

– **Карамішева Дмитра Васильовича**, доктора наук з державного управління, професора, декана медичного факультету №1 Полтавського державного медичного університету, м. Полтава;

– **Драгомирецьку Наталію Михайлівну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри соціально-гуманітарних наук Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса;

4. Призначити рецензентами дисертації Моїсеєвої Любові Володимирівни:

– **Липовську Наталію Анатоліївну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро;

– **Маматову Тетяну Валеріївну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Моїсеєвої Любові Володимирівни на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України».

Рекомендувати дисертаційну роботу Моїсеєвої Любові Володимирівни на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рекомендувати призначити головою спеціалізованої вченої ради: **Хожило Ірину Іванівну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка».

Рекомендувати призначити рецензентами по захисту дисертації Моїсеєвої Любові Володимирівни:

Липовську Наталію Анатоліївну, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро;

Маматову Тетяну Валеріївну, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро.

Рекомендувати призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Моїсеєвої Любові Володимирівни:

– **Карамішева Дмитра Васильовича**, доктора наук з державного

управління, професора, декана медичного факультету №1 Полтавського державного медичного університету, м. Полтава;

– Драгомирецьку Наталію Михайлівну, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри соціально-гуманітарних наук Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса.

Результати голосування щодо рекомендації дисертації Моїсєєвої Л.В. на тему: «Публічне управління захистом респіраторного здоров'я населення України» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» присутніх на засіданні:

за – 14 осіб, проти – немає, утрималися – немає.

Головуюча на засіданні:

завідувачка кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

 І. А. Чикаренко

Секретар засідання:

професор кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

 Н. Г. Сорокіна